

Караєва Т.В. Концепція підручника для навчання ділової англійської мови. //Т.В.Караєва// Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи сталого розвитку АПК» 19 травня, 2017. - Мелітополь: ТДАТУ, 2017.

УДК [811.111+651.74]: 378

КОНЦЕПЦІЯ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Караєва Т.В., к. пед. н.,
Таврійський державний агротехнологічний університет

Summary: The concept of the course-book having been worked out for Business English teaching at non-linguistic University as well as its working out principles, peculiarities, structure and content have been considered.

Key words: course-book concept, structure, Business English, course-book units, peculiarities.

У зв'язку з розширенням ділових, професійних і культурних зв'язків між країнами світу та зростанням інформаційного потоку пріоритетним напрямом розвитку в сфері освіти стає якісна підготовка фахівців, здатних до професійного спілкування. Основною вимогою сьогодення є досягнення ними рівня професіоналізму, а саме: рівня сформованості професійної іншомовної комунікативної компетенції; готовності до професійного ділового спілкування з представниками інших культур; адаптивності до швидких змін у середовищі; здатності до прийняття рішень у динамічному континуумі.

Серед серйозних недоліків, що потребують змін - стан підручників, які не задовольняють сучасним потребам з причин, що більшість з них призначені для навчання читання, опрацювання лексичного та граматичного матеріалу; базуються на авторитарних підходах.

Підвищення якості професійної англомовної підготовки, безперечно, потребує розробки нових підходів до навчання обов'язкових у немовному ВНЗ дисциплін «Іноземна мова», «Ділова іноземна мова», про що свідчить значна кількість наукових публікацій вітчизняних дослідників з наведеної проблеми (О.Б. Бігич, С.Ю. Ніколаєва, О.Б. Тарнопольський, Р.Ю. Мартинова, Н.Ф. Бориско, Л.М. Черноватий та ін.).

На жаль, аналіз вітчизняних підручників для навчання мови ділового спілкування не відповідає сучасним методичним вимогам, оскільки вони представлені набором текстів і вправ, більшість з яких носить мовний, а не мовленнєвий характер; зміст нерідко подається за типом довідника та стосується не стільки сфери ділової активності, скільки забезпечення життєдіяльності людини у діловій подорожі.

Щодо підручників, виданих в англомовних країнах, то й вони не вирішують проблеми, оскільки не враховують фонові знання студентів, особливості їх менталітету та уявлень щодо ведення бізнесу.

Але реалізація відповідності наведеним вимогам у процесі навчання ділової англійської мови потребує, перш за все, наявності базового підручника, який би задовольняв сучасним вимогам: методичного характеру - відповідності прогресивним підходам до викладання мови; лінгвістичного характеру - відповідності сучасному стану підмови ділового спілкування та змістовного характеру - наявності різноманітних матеріалів, що розкривають проблеми ділової активності.

Наведені причини щодо забезпечення навчання ділової англійської мови змусили розпочати роботу щодо створення підручника з ділової англійської мови нового типу для навчання студентів немовних спеціальностей. Пілотний варіант підручника «Ділова англійська мова для студентів немовних спеціальностей» розроблено у 2012 році на кафедрі іноземних мов ТДАТУ для студентів магістратури. Протягом чотирьох навчальних років (з 2012 по 2016) його було апробовано у процесі навчання студентів магістратури спеціальностей ЕП, ОА, ЕЕ, ЕОНС, АГ, МСГ.

Основою для створення концепції підручника була потреба зробити ведення бізнесу англійською мовою не абстрактним, а психологічно реальним, привабливим для студентів навіть на рівні оволодіння мовою. Для досягнення цієї мети у розробці підручника були використані всі *сучасні підходи*, які можуть розглядатися як *вихідні принципи*, а саме: 1) підручник орієнтований *на ділове спілкування*, тому студенти вивчають ділову мову у діловій комунікації і через неї (task-based); 2) ділова мова за підручником вивчається через зміст інформації, що належить до сфер бізнесу (content-based); 3) він є тематично-орієнтованим (theme-based), тому що вся навчальна діяльність та інформація сфокусована у 12 темах, які презентують предметний зміст навчання; 4) комплексний характер підручника відтворено як цілісний навчально-методичний комплекс; 5) автентичність навчальних матеріалів (включаючи аудіо- та відеоматеріали) зумовлюється їх відбором з оригінальних автентичних джерел; 6) порівняльний характер інформації має місце на рівні порівняння ділового етикету, стандартів поведінки у англійськомовних країнах та в Україні.

Структура складається з *двох змістових* модулів, кожен з яких містить шість уроків, в яких опрацьовується змістовний матеріал, дібраний за принципом мотиваційної достатності з джерел Інтернет ресурсів, до яких включено автентичні англійськомовні тексти та відео фрагменти (які є невід'ємною частиною посібника), що сприяє створенню умов та формуванню у тих, хто навчається, англійськомовної інформаційної компетенції. Окремо виділено розділи для обов'язкового виконання студентами домашнього завдання (Workbook) та факультативного за бажанням студентів виконання індивідуально-творчих завдань (Individual Assignment), а також, двомовного словника; ключів для самоперевірки.

Принцип розвитку інтегрованих вмінь є провідним принципом підручника. Його структура надає змогу залучати до процесу навчання ділові ігри, кейси, елементи проектування, сприяє формуванню інформаційної компетенції, уможлиблює реалізацію кооперативного навчання.

Організація навчальної діяльності за розробленим підручником сприяє розвитку навчальної автономії студентів у всіх видах мовленнєвої діяльності, формуванню інформаційної компетенції, уможлиблює реалізацію кооперативного навчання, враховує неоднорідність сформованості вмінь студентів, надає змогу формувати незалежного користувача мови.